

1

VELDHUIZENCURSUS 2023

Risico op borstkanker

Risico niet voor iedereen gelijk

Wat bepaalt je risico?

1 op de 7 vrouwen

2

VELDHUIZENCURSUS 2023

Invloeden van binnenuit en van buitenaf

3

VELDHUIZENCURSUS 2023

Wat is van invloed op het lifetime risico op borstkanker?

- Familie-anamnese
- Erfelijke factoren
- Densiteit
- Leefstijl, oa:
 - Alcohol
 - Gewicht
 - Beweging
 - Hormonale risicofactoren

4

VELDHUIZENCURSUS 2023

Densiteit

- Verandert na overgang
- D: 4.6x meer risico op borstkanker dan A bij vrouw >50 jaar
- Mammografie vaak lastig beoordeelbaar

Categorie A Categorie B Categorie C Categorie D

Densiteit is niet beïnvloedbaar

5

NABON MEETING

Beïnvloedbare risicofactoren: Gewicht

De helft van alle Nederlanders boven de 18 jaar heeft overgewicht.

Hoeveel volwassenen hebben overgewicht?

Gender	Ernstig overgewicht	Middel overgewicht	Geen overgewicht
Vrouwen	13%	31%	56%
Heren	15%	41%	44%

6

NABIN MEETING

Gewicht

BMI >25 geeft verhoogd risico op borstkanker.
Tot ruim 1.5x zoveel risico bij BMI >35.

Voldoende bewegen beschermt.

Neuhouser et al. Overweight, Obesity and post-menopausal invasive breast cancer risk. JAMA oncology 2015.
Wu et al. Physical activity and risk of breast cancer: a meta-analysis of prospective studies. Breast Cancer Res and Treat 2017.

7

VELDHUIZENCURSUS 2023

Screening borstkanker

Doel:

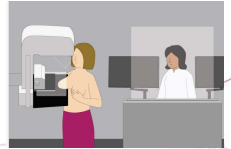
- Vroege detectie
- Minder uitgebreide behandeling
- Minder sterfte

Bevolkingsonderzoek borstkanker:

- 50-75 jaar
- Om het jaar mammografie

Buiten het bevolkingsonderzoek:

- Vrouwen met verhoogd lifetime risico op borstkanker
- aangetoonde genmutatie en/of familiale belasting

8

VELDHUIZENCURSUS 2023

Hoe komen vrouwen bij ons?

1. Doordat er een afwijking wordt gevonden in bevolkingsonderzoek
2. Doordat er een afwijking wordt gevonden bij screening in ziekenhuis
3. Doordat een vrouw klachten heeft

9

9

VELDHUIZENCURSUS 2023

Klachten

10

10

VELDHUIZENCURSUS 2023

Huisartsenpoli

Eerste beoordeling door radioloog met echo mamma en axilla en mammografie

Category	Definition	Likelihood of cancer
BI-RADS 0	Incomplete	N/A
BI-RADS 1	Negative	Essentially 0%
BI-RADS 2	Benign	Essentially 0%
BI-RADS 3	Probably benign	>0%, but ≤2%
BI-RADS 4	Suspicious	>2%, but <95%
BI-RADS 5	Highly suggestive of malignancy	≥95%
BI-RADS 6	Known biopsy-proven malignancy	N/A

Adopted from ACR BI-RADS Atlas, Breast Imaging Reporting and Data System.

11

11

VELDHUIZENCURSUS 2023

Verdeling BIRADS in de praktijk

- 50% BIRADS 1 en 2
- 14% BIRADS 3
- 20% BIRADS 4
- 11% BIRADS 5

12

12

VELDHUIZENCURSUS 2023

Bij BIRADS 3 en hoger is pathologisch onderzoek nodig

Maar wat kies je dan?

- Cytologische punctie?
- Histologisch biopt?

13

13

VELDHUIZENCURSUS 2023

Cytologische punctie

Hoe snel heeft u de uitslag van een cytologische punctie?

- A: binnen 30 min
- B: 30-45 min
- C: 45-60 min
- D: >60 min

14

14

VELDHUIZENCURSUS 2023

Cytologische punctie

Voordelen:

- Snelle uitslag

Nadelen:

- Alleen benigne of maligne
- Geen mammapanel

15

15

VELDHUIZENCURSUS 2023

Histologisch biopt

Hoe snel heeft u de uitslag van een histologisch biopt?

- A: <4 uur
- B: 1 dag
- C: 3-5 dagen
- D: 1 week

16

16

VELDHUIZENCURSUS 2023

Histologisch biopt

Voordelen:

- Onderscheid invasief/DCIS
- Mammapanel

Nadelen:

- Duurt lang!

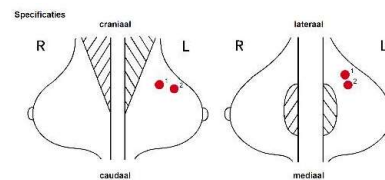
17

17

VELDHUIZENCURSUS 2023

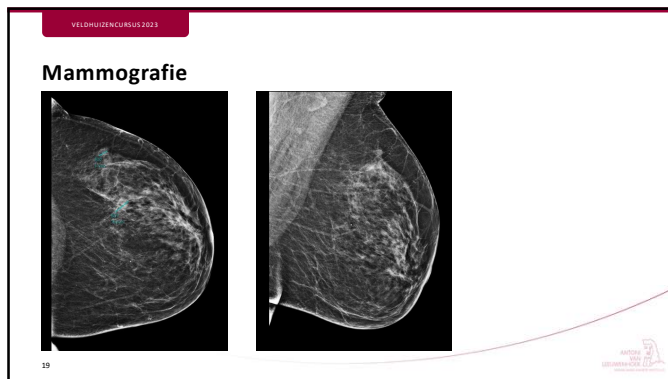
Casus

64-jarige dame komt via bevolkingsonderzoek met een afwijkingen links

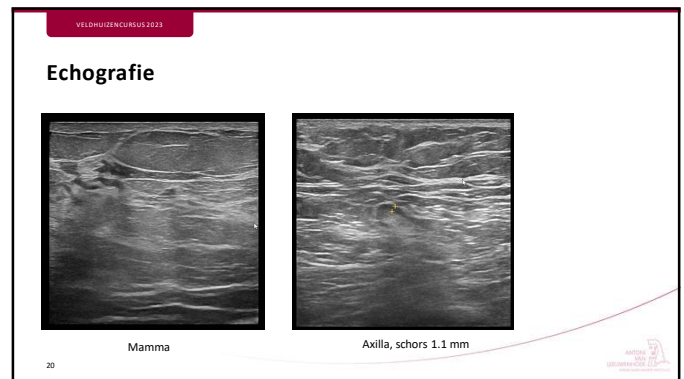

18

18

19

20

VELDHUIZENCURSUS 2023

Als u dit ziet, kiest u dan voor een punctie of voor een biopt van de mamma?

A: Cytologische punctie
B: Histologisch biopt
C: beide

21

21

VELDHUIZENCURSUS 2023

Uitslag pathologie

- CP: mamma links: maligne
- Biopt: invasief lobulair carcinoom, graad 2, ER+, PR+, HER2-

22

22

VELDHUIZENCURSUS 2023

Verschiede typen borstkanker

- Invasief carcinoom NST of lobulair (20%)
- Graad 1, 2, 3
- Hormoongevoelig (ER+, PR+)
- Triple negatief (ER-, PR-, HER2-)
- HER2 positief

23

23

VELDHUIZENCURSUS 2023

Casus

47-jarige dame komt ivm pijn mamma links

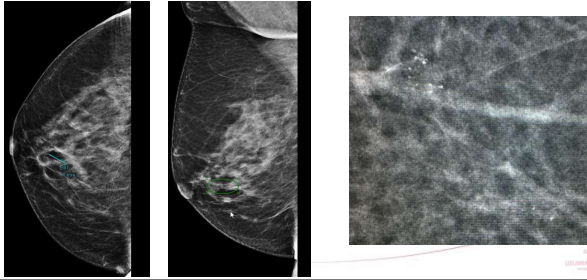
Geen eerdere mammografie verricht.
Blanco voorgeschiedenis.
Geen borst-, ovarium- of prostaatkanker in de familie.

24

24

VELDHUIZENCURSUS 2023

Mammografie

25

VELDHUIZENCURSUS 2023

Echografie

Kalk niet met echo zichtbaar
Geen verdachte lymfklieren in de oksel

26

VELDHUIZENCURSUS 2023

Casus

Wat zou u nu doen?

- A: echogeïde cytologische punctie
- B: stereotactisch cytologische punctie
- C: echogeïde histologisch biopsie
- D: stereotactisch histologisch biopsie

27

VELDHUIZENCURSUS 2023

Casus

Stereotactisch biopsie

Pathologie: Ductaal carcinoma in situ graad 3.

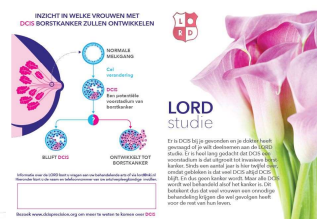
28

VELDHUIZENCURSUS 2023

DCIS

Graad 1, 2, 3

Wat moeten we met DCIS?
LORD studie bij laaggradig DCIS of
primair chirurgische behandeling

29

VELDHUIZENCURSUS 2023

Wat doen we in AVL?

BIRADS 1 en 2: terug naar huisarts zonder punctie of biopsie
BIRADS 3: alleen punctie
BIRADS 4: punctie + biopsie
BIRADS 5: punctie + biopsie

CP bij:
- Lymfklier
- Satelliet

30

29

30

VELDHUISCURSUS 2023

Nog even dromen over de toekomst...

31

31

VELDHUISCURSUS 2023

Huisartsenpoli van de toekomst

Maandag: ik voel een knobbeltje in mijn borst

Dinsdag: naar AVL, echo/XMG, CP of biopt, na 1u uitslag, vacuumexcisie en gesprek oncoloog

Woensdag: bestraling

Donderdag: start met aanvullende systemische behandeling

Vrijdag: Eindgesprek met VS

En wat zijn jouw plannen voor het weekend?

32

32

VELDHUISCURSUS 2023

TAKE HOME MESSAGE

- Vrouwen komen met zeer uiteenlopende klachten bij ons
- We maken nu nog veel gebruik van cytologie, maar hoe sneller de uitslagen van biopten beschikbaar zijn hoe minder cytologie voor mamma gedaan zal worden.
- Voor verdachte lymfklieren en satelietlaesies blijft de CP de beste keuze.

33

33

NABON MEETING

Dank voor uw aandacht!

34

34